

Sygn. akt I ACz 450/17

POSTANOWIENIE

Dnia 10 kwietnia 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie, I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący : SSA Jan Kremer (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 10 kwietnia 2017r. w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) Banku S.A. z siedzibą w W.

przeciwko M. G.

o zapłatę

na skutek zażalenia pozwanego na punkt II postanowienia Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 13 stycznia 2017 r., sygn.. akt. I Nc 947/16

postanawia:

oddalić zażalenie.

SSA Jan Kremer

Sygn. akt I ACz 450/17

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 13 stycznia 2017 r. Sąd Okręgowy w Krakowie w pkt. I. zwolnił pozwanego M. G. od połowy opłaty sądowej od zarzutów od nakazu zapłaty wydanego w postępowaniu nakazowym w dniu 4 listopada 2016 r.; w pkt. II. w pozostałej części wniosek pozwanego o zwolnienie od kosztów sądowych oddalił.

W uzasadnieniu wskazał, że pozwany M. G. wraz z zarzutami od nakazu zapłaty wydanego w postępowaniu nakazowym wniósł o zwolnienie od kosztów sądowych. W oświadczeniu majątkowym podał, że nie ma nikogo na utrzymaniu, że jest właścicielem mieszkania przy ulicy (...) w K., które jest obciążone hipotecznie. Ma udziały w dwóch spółkach, osiąga dochody z umowy o dzieło w kwocie 5 000 zł miesięcznie. Pozwany podał ponadto, że spłaca co miesiąc trzy kredyty w różnych bankach w wysokości 3 661 zł.

W ocenie Sądu Okręgowego wniosek pozwanego o zwolnienie od kosztów sądowych zasługuje jedynie na częściowe uwzględnienie. Pozwany zdaniem sądu nie jest osobą ubogą, a tylko takie osoby zasługują na całkowite zwolnienie od kosztów sądowych. Pozwany jest właścicielem mieszkania położonego w K., osiąga stałe miesięczne dochody z tytułu umowy o dzieło w kwocie 5 000 zł miesięcznie. Nie ma nikogo na utrzymaniu, a więc uzyskiwane przez siebie dochody może przeznaczyć wyłącznie na swoje potrzeby. Pozwany posiada udziały w dwóch spółkach oraz może dysponować limitem na koncie bankowym w wysokości 7 000 zł miesięcznie. Sąd zauważył ponadto, że jak deklaruje pozwany co miesiąc spłaca on trzy kredyty w różnych bankach na łączną kwotę 3 661 zł. Zobowiązania prywatne nigdy nie mogą wyprzedzać zobowiązań publicznoprawnych jakimi są koszty sądowe. Skoro stać pozwanego na spłatę kredytów w takiej wysokości, to stać go będzie na uiszczenie połowy opłaty sądowej od zarzutów od nakazu zapłaty w kwocie 2 193 zł. Tym bardziej, że na obecnym etapie postępowania nie ma żadnych innych kosztów sądowych jakie musiałby ponieść pozwany. Biorąc pod uwagę wszystkie w/w okoliczności nie sposób uznać pozwanego za osobę ubogą, której

przysługiwałyby całkowite zwolnienie od kosztów sądowych. Mając na uwadze powyższe Sąd orzekł jak w sentencji postanowienia.

Postanowienie to w punkcie II zaskarżył powód wnosząc o jego zmianę poprzez zwolnienie go od kosztów sądowych w całości.

Zaskarżonemu postanowieniu zarzucił naruszenie art. 102 ust. 1 u.k.s.c. poprzez dokonanie nieprawidłowej wykładni tego przepisu poprzez uznanie, że pozwany jest w stanie ponieść koszty sądowe bez uszczerbku dla własnego utrzymania, podczas gdy wynikająca z przedstawionego oświadczenia obecna sytuacja majątkowa i zarobkowa pozwanego uzasadnia przyznanie zwolnienia od kosztów sądowych w całości, naruszenie art. 233 k.p.c. poprzez dowolną a nie swobodną ocenę dowodów prowadzącą do przyjęcia, że pozwany jest w stanie uiścić opłatę od zarzutów w kwocie 2193zł, mimo że jest w trudnej sytuacji finansowej.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Zażalenie nie jest zasadne.

Pozwany trafnie wskazał, acz przedwczesnym jest odnoszenie się do określenia wysokości opłaty, że w sprawie ma, lub może mieć zastosowanie art. 13 ust. 1a ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych 1a. stanowiący, że „Opłata stosunkowa w sprawach o roszczenia wynikające z czynności bankowych, o których mowa w art. 5 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe (Dz. U. z 2015 r. poz. 128, z późn. zm.), pobierana od konsumenta albo osoby fizycznej prowadzącej gospodarstwo rodzinne wynosi 5% wartości przedmiotu sporu lub przedmiotu zaskarżenia, jednak nie mniej niż 30 złotych i nie więcej niż 1000 złotych”. Strona powodowa nie wskazała żadnych danych z których mogłoby wynikać, że należność kredyt nie był kredytem konsumenckim, na marginesie nie przedłożyła umowy z wypowiedzenia której wywodzi skutki prawne. W sytuacji gdyby zastosowanie miał w/w przepis orzeczenie Sądu I instancji jest trafne, gdyż pozwany może ponieść koszty w granicach wynikających z powołanego wyżej przepisu. W razie innego określenia wysokości opłaty może podjąć środki zaskarżenia, ale ponadto dalszy upływ czasu przemawia za możliwością zgromadzenia środków finansowych. Z oświadczenia pozwanego wynika, że poziom zadłużenia przekroczył o 100% wartość nieruchomości i obiektywnie jest wysoki, a więc pozwany musiał uwzględnić ten stan rzeczy.

Sąd Okręgowy prawidłowo ocenił, że nie zostało wykazane, aby pozwany nie był w stanie ponieść kosztów sądowych w orzeczonej części tj. w zakresie 1/2 części opłaty sądowej. O zwolnienie od kosztów sądowych może ubiegać się zgodnie z art. 102 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. Z 2005 r., Nr 167, poz. 1398), osoba fizyczna, która złoży oświadczenie, że nie jest w stanie ich ponieść bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny. Natomiast stosownie do treści art. 101 ust. 1 u.k.s.c. sąd może zwolnić stronę od kosztów sądowych w części, jeżeli strona jest w stanie ponieść tylko część tych kosztów. Wobec tego, zwolnienie od kosztów sądowych uzależnione jest od ustalenia przez Sąd, w oparciu o okoliczności dotyczące stanu rodzinnego, majątkowego, dochodów i źródeł utrzymania osoby ubiegającej się o zwolnienie, że osoba ta nie jest w stanie ponieść kosztów sądowych bez uszczerbku dla utrzymania siebie i swojej rodziny. Powyższy stan winien wynikać z rzetelnego i wiarygodnego oświadczenia majątkowego zawierającego dane dotyczące wysokości uzyskiwanego dochodu, posiadanego majątku oraz stanu rodzinnego. Należy mieć na uwadze, że zasadą w procesie cywilnym jest ponoszenie przez strony kosztów sądowych, w tym opłat. Jedynie wyjątkowo Sąd zwalnia stronę z obowiązku ich uiszczenia. Instytucja zwolnienia od kosztów sądowych jest bowiem skierowana do osób najuboższych, które bez drastycznego ograniczenia bieżących kosztów związanych z ich egzystencją nie są w stanie ponieść kosztów sądowych.

Sąd Okręgowy uwzględniając treść przepisu art. 102 u.k.s.c. i art. 101 u.k.s.c. trafnie wskazał okoliczności dla których uznaje zdolność pozwanego do poniesienia kosztów sądowych w orzeczonej części.

Sąd Okręgowy prawidłowo wziął pod uwagę fakt, że pozwany jest w stanie bez uszczerbku w utrzymaniu siebie uiścić opłatę od zarzutów od której nie został zwolniony..

Z uwagi na powyższe, Sąd Apelacyjny, na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

SSA Jan Kremer